

Voorzitter, een solide basis maakt sterk, dat is de titel van onze programmabegroting 2025-2028. Dat is een titel die vertrouwen uitstraalt in ieder geval geeft het College hiermee een signaal af wat het CDA betreft en wel deze. We kunnen een stootje hebben.

De begroting is sluitend en dat geeft in ieder geval voor het komende jaar enigszins wat rust want, voorzitter het wordt ons al enige tijd voorgehouden dat het financieel steeds minder zal worden. De afname van de algemene uitkering van het rijk dwingt ons de komende jaren om goed en efficiënt ons budget te beheren en samen de juiste prioriteiten te bepalen.

We zien een begroting met getemperde ambities. Dat kan ook niet anders. Dat zagen we ook al aankomen bij de voorjaarsnota. Toch wil het CDA zoveel mogelijk vasthouden aan het coalitieprogramma. De afgelopen jaren is er veel beleid gemaakt en nu zijn we in de fase van realisatie. Het college is bezig met een quick scan en zal met bezuinigingsvoorstellen komen voor de komende jaren. Daar zijn wij heel benieuwd naar, we blijven alert welke keuzes aan ons worden voorgelegd en zullen vanuit onze kernwaarden en rechtvaardigheid voor de inwoners tot een besluit komen.

De woonlasten, bestaande uit de rioolheffing, OZB en afvalstoffenheffing, zal zoals afgesproken maximaal 3% bedragen.

Met de komst van het mobiliteitsplan Oude IJsselstreek 2040 kunnen we werken aan goede bereikbaarheid en veiligheid in het verkeer. Betere doorstroming en zo weinig mogelijk vrachtverkeer door de kernen.

Voorzitter, de woningbouw begint op gang te komen en dat is ook hard nodig. Veel plannen en initiatieven hebben we voorbij zien komen. Helaas schieten de woningen nog niet uit de grond. Jaarlijks worden nu zo'n 100 woningen gerealiseerd. Dat is nog veel te weinig om onze doelen tot 2030 te halen. De uitbreidingslocaties zullen hier uitkomst moeten bieden en dan te beginnen in Varsseveld met de Tuit.

Starters en senioren zijn nog steeds belangrijke doelgroepen waarbij we de betaalbaarheid ook willen onderstrepen. Immers een eigen dak boven het hoofd is fijn maar het moet echt wel betaalbaar blijven en hopelijk helpt daar de starterslening bij. Wij zijn wel benieuwd hoeveel daar gebruik van gemaakt wordt temeer omdat wij daartoe ook een motie hebben ingediend en deze is aangenomen.

Voor de vitaliteit van het buitengebied hebben we dit jaar het Uitnodigingskader wonen buitengebied vastgesteld. Het aantal agrarische bedrijven zal de komende jaren verder afnemen en door het nieuwe beleid zijn er meer mogelijkheden ontstaan voor onze agrariërs om de vrijkomende agrarische bebouwing om te zetten naar nieuwe bouw mogelijkheden.

Hierdoor bevorderen we de vitaliteit van ons buitengebied.

We zijn blij met het kader Klimaat adaptieve kernen waardoor we de komende jaren verder kunnen werken aan maatregelen die nodig zijn ivm de klimaatverandering.

Het CDA ondersteunt de plannen om de verkeersveiligheid rondom scholen en andere plaatsen waar kinderen verblijven te vergroten. Meer en veilige fietspaden zullen hierin mede moeten voorzien. We vinden wel dat de aanleg van het fietspad naar het Almende college tergend langzaam verloopt. Kan de wethouder hier iets over de voortgang van melden Vanuit de inwoners krijgen wij vragen hierover

Het VANG beleid met betrekking tot afval is gelukkig verbeterd o.a. doordat we vaker snoeiafval kwijt kunnen en de groene container in de zomer wekelijks geleegd wordt. We maken ons wel zorgen om de bijplaatsingen en de toename van zwerfafval. Gelukkig is ook onze nieuwe jeugdburgemeester erg gemotiveerd om hier wat aan te gaan doen. Fijn om te horen

Sociaal Domein

Dit begrotingsjaar blijven wij inzetten op vraagstukken rondom zorg en veiligheid. Wij blijven werken aan het verbeteren van bestaanszekerheid door ons nieuwe minimabeleid en passende schuldhulpverlening (**op Maat**). Tevens blijven wij inwoners ondersteunen bij het vergroten van hun zelfredzaamheid.

In 2025 hebben wij hiervoor nog financiële ruimte. Daarna komt er een financieel uitdagende periode. Bezuinigingen vanuit het Rijk veroorzaken flinke tekorten in vrijwel elke gemeente. Ook de onze. Er zullen moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. Ook binnen het Sociaal Domein.

Maar hier wringt nu juiste de schoen. Ik refereer aan het artikel in De Gelderlander. Een groot aantal wethouders luidt de noodklok. Wethouders werkzaam in het Sociaal Domein. Het probleem is het feit dat binnen een begroting van het sociaal Domein

veel uitgaven bestaan uit overgehevelde wettelijke taken vanuit het Rijk. Met de grote kanttekening. Meer taken met minder geld. Noem het gerust een ordinaire bezuinigingsmaatregel.

Omdat veel uitgaven wettelijke verplichtingen zijn, is er maar een beperkte financiële speelruimte om iets "extra's" te kunnen doen voor onze eigen inwoners. Oftewel de knoppen waar wij zelf aan kunnen draaien.

Binnen onze eigen begroting noemen wij dit sport, cultuur, welzijn en volksgezondheid. Circa 10 miljoen euro voor deze domeinen. Binnen onze fractie noemen wij dit al jaren de jus van de samenleving. Hebben wij als raad het lef vanaf 2025 om te zeggen, handen af van de jus. Beste provincie en Rijk, wij doen niet mee aan het verschrallen van een leefbare gemeente. Meer taken, minder structureel geld mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners. Hebben wij dat lef college?

Als wij dan nog wat verder kijken dan puur alleen het Sociaal Domein, lopen wij het reële risico dat onze gemeente op slot gaat voor wat betreft investeringen in woningbouw, industrie, onderwijs om dat simpelweg geen enkele financiële ruimte meer is. Een beetje op de winkel passen rest dan nog. Stilstand betekent achteruitgang wat het CDA betreft en daar willen wij niet aan meewerken.

Verder Voorzitter zou ik nog graag twee opmerkingen willen maken

Eerste opmerking t.a.v. de verkenning van een asielzoekersdorp binnen de gemeente grenzen van de Oude-IJsselstreek, het CDA steunt dit collegebesluit en gaat ervanuit dat deze verkenning zorgvuldig door het College wordt gedaan het spreekt vanzelf dat wij als raad hier van A tot Z in worden meegenomen evenals de inwoners.

Tweede opmerking t.a.v. het niet kunnen voldoen dit jaar aan de huurverplichting van het DRU Industripark

Het CDA vindt dat wij als verhuurder van het gebouw in onze rol moeten blijven en om de vergelijken maar eens met een Wonion, te trekken, moeten kijken of de huurschuld niet verder oploopt en als een goede verhuurder samen kijken of de huurschuld ingelopen kan worden. Wij zijn niet van de bedrijfsvoering wel vinden wij het heel erg belangrijk dat de maatschappelijke aspecten zoals een Bibliotheek ,Muziekschool etc behouden blijven. We zijn dan ook heel benieuwd waar de directeur/bestuurder zelf mee komt .

Voorzitter tot zover in de eerste termijn.

Jeanette Elstak

Fractie CDA